

Erzurum

doğal güzellikler

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
İL KÜLTÜR ve TURİZM MÜDÜRLÜĐÜ

tortum gölü

Erzurum'un doğal alanlarından olan Tortum Gölü, şehir merkezine 105 km, Uzundere İlçesine yaklaşık 7 km mesafededir.1700'lü yıllarda Balıklı Köyü batısında bulunan dağın heyelan sonucu bugünkü Tortum Çayının önünü kapatmasıyla Tortum Gölü oluşmuştur.

Yaklaşık 10 km uzunluğunda 100 metre genişliğindedir ve en derin noktası 100 metredir. Etrafı yüksek ve kayalık dağlarla çevrili olan Tortum Gölü'nün batı kısmından Erzurum-Artvin yolu geçmektedir. Yol kenarında, gölü yukarıdan izleyebileceğiniz alanlar mevcuttur. Dağların ve bulutların göle yansması muhteşem bir manzara oluşturmaktadır. Gölün karşısında elma ve kayısı bahçeleri vardır ve bu bahçelere yalnızca sandal ile ulaşılabilir. Aynı zamanda gölde alabalık, sazan vb. Tatlısu balıkları bulunmaktadır.

Turistlerin önemli uğrak yerlerinden olan gölün üzerinde sandalla gezinti yapmak mümkündür. Gölde çeşitli kuşlar bulunmaktadır. Ayrıca dört akbaba türü de görmek mümkündür. Gölün fazla suları 50 m yükseklikten Tev vadisine döküldüğü yerde Tortum Şelalesi'ni oluşturmaktadır. Oluşum şeklinden dolayı bir doğal baraj ve bir göl çanağı oluşmuştur.

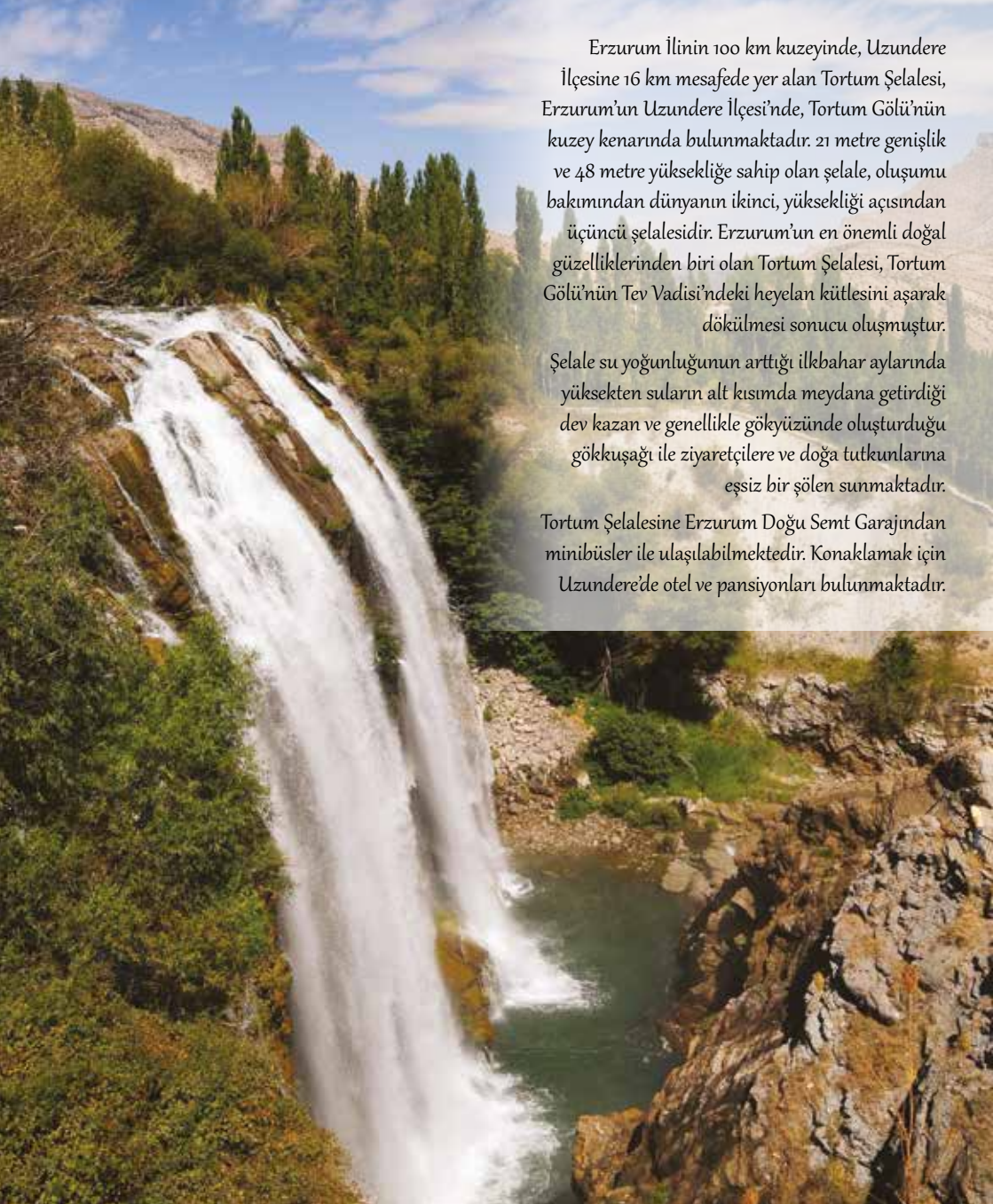

tortum şelalesi

Erzurum ilinin 100 km kuzeyinde, Uzundere İlçesine 16 km mesafede yer alan Tortum Şelalesi, Erzurum'un Uzundere İlçesi'nde, Tortum Gölü'nün kuzey kenarında bulunmaktadır. 21 metre genişlik ve 48 metre yüksekliğe sahip olan şelale, oluşumu bakımından dünyanın ikinci, yüksekliği açısından üçüncü şelalesidir. Erzurum'un en önemli doğal güzelliklerinden biri olan Tortum Şelalesi, Tortum Gölü'nün Tev Vadisi'ndeki heyelan kütlelerini aşarak dökülmesi sonucu oluşmuştur.

Şelale su yoğunluğunun arttığı ilkbahar aylarında yüksekten suların alt kısmında meydana getirdiği dev kazan ve genellikle gökyüzünde oluşturduğu gökkuşağı ile ziyaretçilere ve doğa tutkunlarına eşsiz bir şölen sunmaktadır.

Tortum Şelalesine Erzurum Doğu Semt Garajından minibüsler ile ulaşılabilir. Konaklamak için Uzundere'de otel ve pansiyonları bulunmaktadır.

hınıs kanyonu

Erzurum'a 150 km uzaklıkta olan Hınıs İlçesinin Bahçe Mahallesi ile Kayabaşı Mahalleleri arasında bulunan ve Bahçe Mahallesi ile Sarılı Mahallelerini İlçe merkezinden ayıran Hınıs kanyonu tekne tipi kanyon özelliğine sahiptir. Bozulmamış doğa harikası kanyonda 1734 yılında Muş Beylerinden Alaaddin Bey tarafından yapılmış Hınıs Ulu Cami (dere camii)de bulunmaktadır.

İspir Yedigöller

Erzurum'un doğal güzelliklerinden biri olan İspir Yedigöller, Ovit Dağı zirvesi ile Kaçkar Dağlarının güneyinde olan volkanik göllerdir. Dağcıların gözde mekânı olan bu bölge 3 bin 200 metre yüksekliktedir. Zirveden bakıldığında, göllerin manzarası akıllardan silinmeyecek kadar güzeldir. Yedigöller, Kamp Turizmi için elverişli bir bölgedir.

İspir ilçesinde "Saklı Cennet" olarak da adlandırılan Kaçkar Dağları üzerindeki

Yedigöller toplam 11 gölden oluşmaktadır. Göllerin iki tanesinde alabalık yaşamaktadır. Aynı zamanda bin bir çeşit çiçeğin bulunduğu Yedigöller, fotoğrafçıların da vazgeçilmez alanlarından biridir. Eşsiz bir doğal güzelliği olan Yedigöller'den su içilebilir.

Arazi araçları kullanmanın daha uygun olacağı Yedigöller'e gitmek için en iyi zaman Haziran başı ve Ağustos sonu arasındır.

Erzurum'un Doğal Güzellikleri

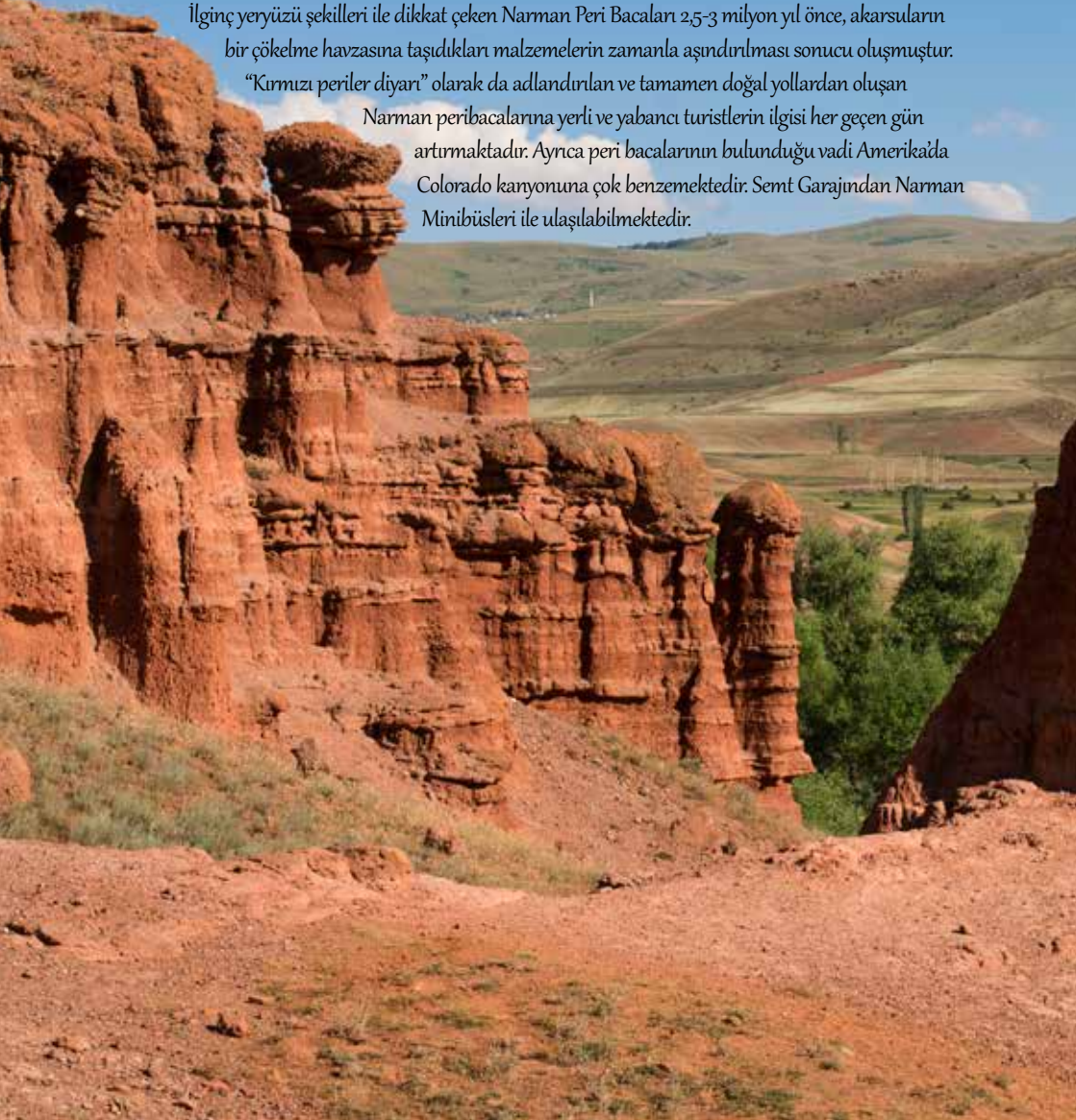
narman peri bacaları

Narman Peri Bacaları İlçenin güneyinde Narman-Pasinler otoyolunun 7. kilometresinde Erzurum şehir merkezine 90 km uzaklıkta yer almaktadır. Narman Peri Bacaları, rüzgâr ve su erozyonunun yıllar içinde kumlu toprağı aşındırmasıyla meydana gelmiştir. Kayalarda bulunan demir elementinin oksijenle tepkimeye girmesi sonucu Narman Peri Bacaları kırmızı renktedir.

İlginç yeryüzü şekilleri ile dikkat çeken Narman Peri Bacaları 2,5-3 milyon yıl önce, akarsuların bir çökeltme havzasına taşıdıkları malzemelerin zamanla aşındırılması sonucu oluşmuştur.

"Kırmızı periler diyarı" olarak da adlandırılan ve tamamen doğal yollardan oluşan

Narman peribacalarına yerli ve yabancı turistlerin ilgisi her geçen gün artmaktadır. Ayrıca peri bacalarının bulunduğu vadi Amerika'da Colorado kanyonuna çok benzemektedir. Semt Garajından Narman Minibüsleri ile ulaşılabilir.

palandöken

Erzurum'un güneyini bir yay gibi kuşatan Palandöken dağlarının en yüksek noktası 3176 m yükseklikte olan Ejder Tepesi'dir. Şehir merkezine 5 km ve havaalanına 15 km uzaklıktadır. Türkiye'nin en uzun ve doğal kayak pistlerine sahip olan Palandöken gerek kar kalitesi gerekse uzun süren kış sezonu ile Türkiye'nin en popüler kayak merkezlerinden birisidir.

Palandöken kayak merkezinin toplam pist uzunluğu 57 km'dir. En uzun pist 12 kilometreye ulaşır. Toplam 22 adet pist

bulunmakta olup Ejder ve Kapıkaya pistleri FIS tarafından tescilli olimpik pist ilan edilmiştir. Türkiye'nin en yüksek rakımlı pisti 3125 metre ile palandökende bulunmaktadır; pistlerin başlangıç ve bitiş katları arasındaki fark 1100 metredir.

Kalınlığı 2-3 metreyi bulan kar yoğunluğu birçok snowboard ve kayak severin Palandöken'i tercih etmesini sağlamaktadır. Palandöken kayak merkezinde konaklama tesisleri, günübirlik tesisler ve restoranlar bulunmaktadır.

narman beş göller

Erzurum'a 121, Narman'a 25 km uzaklıkta bulunmaktadır. Değişik büyüklüklerde beş gölden oluşur. Eşsiz doğal güzellikleri ile keşfedilmesi gereken, bakir bir alan olan bölge, Narman İlçesinin güneyinde Otlutepe mahallesi (köyü) yaylasına 2 km mesafede bulunmaktadır. Ormanı ve bitki örtüsü ile Narman Beş Göllerin eşsiz güzelliği doğaseverlerin ve fotoğrafçıların ilgisini çekmektedir.

Bölgeye, Erzurum - Tortum veya Erzurum - Hasankale karayolundan ulaşım mümkündür. Kamp ve Trekking için uygun olan doğa harikası beş göllere gitmek için en uygun zaman yaz aylarıdır.

Erzurum'un kuzeyinde yer alan Narman'a, semt garajından kalkan minibüslerle ulaşılabilir.

elmalı mağarası

Elmalı mağarası Erzurum'un İspir İlçe merkezine bağlı Maden Köprübaşı Beldesi'ne yaklaşık 1,5 km mesafedeki Elmalı Mahallesi sınırları içinde yer almaktadır. Elmalı mağarası JuraKretase kireçtaşları içinde oluşmuş, fosil bir mağaradır. Mağaraya henüz tam olarak girilememiştir. Sadece girişten itibaren yaklaşan 400 metrelik bölümüne ulaşılan mağaranın diğer bölümlerine donanım yetersizliği, yarasa yoğunluğu, zifiri karanlık, çökme tehlikesi gibi nedenlerden dolayı girilememiştir.

Mağara 5 bin kişiyi rahatça barındırabilecek büyüklükte ve yazın sıcak günlerinde serindir. Sarkit ve diktitlerle dolu olan Elmalı mağarasının solunum rahatsızlıklarını giderdiği söylenmektedir.

Birbirine benzeyen yan galeriler sebebiyle çıkış noktasını bulmakta zorluk yaşamamak için Elmalı Mahallesi sakinlerinden yardım alınması tavsiye edilmektedir.

yıldızkaya(kivi) mağarası

Erzurum'a 186, Olur'a 48 km mesafededir. Köy yolunun 30 kilometresi asfalt, 18 kilometresi stabilize dir. Yıldızkaya Köyü'nün 2 km kadar kuzeydoğusundadır. Mağara yüksek dağ ve kayalıklar altında yer alır. Giriş kapısının genişliği yaklaşık 4 metre, yüksekliği 0,75 santimetredir. Mağara iki bölümden oluşmaktadır. Bu iki kanaldan girişin sol tarafından yaklaşık 150 m ilerlenebilmektedir. İçerisinde doğa harikası sarkıt ve diktlerle rastlanılan Yıldızkaya Mağarasına ulaşım ilçeden köyün servisi ile sağlanmaktadır.

Çoruh nehri

Erzurum'un İspir İlçesinden geçen Çoruh Nehri, Mescit Dağları'nın batı yamaçlarından kaynağını almaktadır. Önce batı doğrultusunda ilerleyen Çoruh Nehri, Bayburt'u ve İspir'i geçtikten sonra Artvin il sınırına girer. Oltu suyu ve Yusufeli yakımlarında Berhal Deresi'yle birleşen Çoruh, kuzeybatı yönüne doğru ilerler. Kuzeydoğuya yönelerek Muratlı'yı geçtikten sonra Gürcistan sınırları içerisine girer ve Batum'un güneyinden Karadenize dökülür. Çoruh Nehri 376 kilometre uzunluğundadır. 354 kilometresi ülke sınırları, 260 kilometresi Erzurum sınırları içerisinde kalmaktadır.

Çoruh Nehri'nin geçtiği yatak oldukça dar ve

derindir. Çoruh Nehri, dünyanın en hızlı akan nehirlerinden biri ve en derinidir. Çoruh Nehri genellikle ilkbahar aylarında yükselir ve yaz aylarında azalır.

Çoruh Nehri birçok turizm aktivitesine olanak sağlamaktadır. Çoruh Nehri ülkemizin önemli su sporlarının yapıldığı nehirlerinden bir tanesidir. Özellikle rafting ve kano gibi su sporları için çok uygun bir nehir olup, çok zorlu parkurları bulunmaktadır.

Erzurum'un güneybatısına düşen İspir İlçesine her gün şehir merkezinden kalkan otobüslerle yaklaşık 2 saat 30 dakikada ulaşılabilir.

Erzurum doğal güzellikler

Muratpařa Mah. Ömer Nasuhi Bilmen cad. No:15 Yakutiye / ERZURUM
Tel: +90 [442] 2350925 – 2337199 – Faks: +90 [442] 233 07 71
www.erkurumkulturturizm.gov.tr
Tüm hakları Erzurum İl Kültür ve Turizm Müdürlüđü'ne aittir.
Hediyedir, para ile satılmaz.